

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
RUA CORONEL MORAES, 338
SÃO PAULO

L. R. K. Bendruomenės organas

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12000
Pusei metų 7000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I I I

SÃO PAULO. 1936, Birželis — Junho 20 d.

Nr. 25 (39)

KAUNE EINA DIDELI NERAMUMAI

Mirė Maxim Gorkyj

Birželio 18 d. Maskvoje mirė žino mas rusų rašytojas Maxim Gorkyj. Jo tikras vardas ir pavardė Aleksej Maximovič Plěškof. Maxim Gorkyj buvo alapivardė. Gimė jis 1868 m. Visą laiką atsižymėjo revoliucine dvasia. Prie caro kelis kartus buvo ištremtas į Rusijos. Gyveno Italijoje ir kitur. Nuo revoliucijos pradžios gyveno visą laiką Rusijoje. Jo geriausias veikalas yra «Motina», toliau eina «Kalėjime». Maxim Gorkyj vardas yra žinomas visame pasauly.

Prancūzams atimta teisė sviest Varšuvą

Kada prancūzai kūrė lenkams ar mišą ir skolino pinigus, jie gavo ilgametę koncesiją savo elektros įmonėms. «Compagnie Francaise d'Electricité» įvietė Varšuvą ir kitus Lenkijos miestus. Pelną užteko visiems.

Bet papūtus kitiems vėjams, Lenkijos teismas susekė, kad prancūzai iš veža milijoniskus pelnus iš Lenkijos, vieton palikt juos Lenkijoje, kaip kad koncesijoje numatyta. Rezultate, be jo kio atlyginimo konfiskuotas didžiausias elektros fabrikas keliolikos milijonų zlotų vertės ir atimta teisė įviesť Varšuvą. Dabar elektros įmonės valdo Lenkijos muničipalitetai.

Paryžiaus spauda tvirtina, kad šis įvykis turės ir politinių konsekvencijų.
«A. L. B.»

Uždare fašistines organizacijas

Prancūzijos Vyriausybė birželio 18 d. uždare visame krašte visas fašistines organizacijas: «Croix-de feu», «Francistes» ir kitas.

Kairiosioms draugijoms suteikiamos kai kurios privilegijos veikti.

Išeina, kad Prancūzijoje įstatymai ne visiems vienodai veikia.

Į Europa per 2 dienas

Prancūzų aviacijos bendrovė «Air France» netolimoj atėity paleis į apyvarť atskirus orlatvius, kurie nugabens keleivius iš São Paulo į Paryžių tik per 2½ dienas.

Neinsileidžia žydu

Telegrafas praneša, kad Cili vyriausybė uždraudė visiems žydoms įvažiuoti į Cili kraštą.

BOKSAVOSI NEGRAS SU VOKIEČIU

Vakar vakare, birželio 19 d., negras Joe Louis boksavosi su vokiečiu Max Schmelling. Rezultatai dar nežinomi.

Kaune sužeista 114 asmenų

Telegrafo agentūra „Havas“ iš birželio 18 d. praneša, kad Kaune eina dideli neramumai. Ivykusiuose „nesusipratimuose“ (taip telegrafas praneša) sunkiai sužeista 14 asmenų ir apie 100 lengviau. Daugiau nieko nepasakyta.

Kokie tie nesusipratimai bei įvykiai neaišku. Kokia dabar padėtis — žinių nėra.

Rinkiniai į Seimą pasibaigė birželio 10 d. Balsavo, sulig agencijos „United Press“ pranešimu, tik 40% vi-

su turinčių teisę balsuoti. Iš to matyti, kad opozicija tuos rinkimus boikotavo. Kokie asmenys į Seimą pateko dar nepranešta.

Tik ką atvykę į Lietuvos praneša, kad politinė padėtis tenai nekokia. Ūkininkų suklūmimai iš Suvalkijos persimetė į Zemaitiją, kur vietomis ūkininkai trgi bruzdėti pradėjo. Del sunkios ūkinios padeties visų gyventojų nepasitenkinimas didelis.

Kaip iš to krizio ir tų neramumų Vyriausybė išeis, netolima ateitys parodys.

NUTARĖ PANAIKINTI SANKCIJAS

Telegrafo pranešimu, birželio 17 d. Anglijos Vyriausybė nutarė panaikinti sankcijas prieš Italiją, kurios buvo uždėtos iš priežasties Italų — aosisų karo. Bet sūntykiai kaip politiniai, taip ekonominiai su Italija bus užnėgęti tik nuo liepos 1 d.

Tą pačią dieną vyriausybė suteikė visas teises užsienų reikalų ministeriui Anglijos vardu sankcijų panaikinimą veikti Tautų S-gos posėdy bir-

želio 26 d. Birželio 18 d. Anglijos parlamente užsienio reikalų ministeris del sankcijų panaikinimo padarė platų pranešimą, pabrėždamas, kad buvusios Abisinijos jau nėra, kad karas jau pasibaigė, kad Abisinijos užkariavimas jau įvykęs faktų, todėl nėra reikalo toliau tęsti tas sankcijas prieš Italiją.

Parlamento didžiama tam pranešimui pritarė.

DARBININKŲ LAIMĖJIMAS KONFERENCIJOJ

Ivykusioji Genevoj Darbo Konferencijoje, kurioj dalyvavo beveik visų valstybių atstovai, tarp kitų nutarimų birželio 18 d. padarytos šis:

Ivedama 40 valandų darbo savaitėje šiuose darbuose: statybos, civilės inžinerijos ir viešuose darbuose. Jei bus dirbama daugiau, tai darbas skalstysis «extra» ir bus apmokamas 25%

daugiau. Už šį nutarimą balsavo ir Brazilijos atstovai.

Kai tik šis nutarimas Vyriausybės bus patvirtintas, jis bus privalomas visiems. Reiskia savaitėje bus dirbama 5 dienos po 8 val. Jei bus dirbama, pav. statyboj, ir šeštadieniais, tai atlyginimas bus 25% didesnis. Konferencija dar posėdžiauja ir toliau.

Lenkijoje investa diktatūra

«Havas» pranešimu, birželio 18 d. Lenkijos seimas suteikė prezidentui Moscicki visias teises savistoviai valdyti kraštą, leisti įstatymus, daryti įvairias reformas ir t. t. Suteikęs tokias teises seimas išsiskirstė neribotam laikui ir turbūt greit susirinks. Prezidentas Moscicki, gavęs dikta-

toriaus teises, pirmoj eilėj, kaip telegrafas praneša, mano įvesti krašte karą stovį, kad geriau galima būtų numalšinti tuos darbininkus, kurie įvairiose vietose pradėjo daryti streikus. Ypatingai daug nukentės lietuviai Vilniaus krašte.

Abisinijos Negus apleido Londoną

Buvęs Abisinijos imperatorius Sellasie birželio 17 d. apleido Londoną, kaip protestas prieš Anglų Vyriausybės nutarimą, ir išvyko į Skotiją.

Pilnas saulės užtemimas

Birželio 19 d. Japonijoje Kokkaido provincijoje buvo pilnas saulės užtemimas, kuris tęsėsi keturias minutes. Šį užtemimą tęmyti buvo atvykę 37

Pamaldos

Sekmadienį, birželio 21 d., pamaldos lietuviams bus:

8 val. ryto — Villa Anastazija Vengrų koplyčioj.

11 val. — Suma Sv. Antano do Pary pažnyčioj.

✠ ✠ ✠
Vaikų Pirmoji Komunija perkeliama į Liepos 19 dieną.

«VILTIES» KNYGYNAS JAU VEIKIA

Šiuo pranešama «Vilties» S-gos nariams, kad Centrinis «Vilties» knygynas jau pradėjo veikti.

Knygos duodamos skaityti laikinai rua Bandetrantes, 92 pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 9 val. v.

Br. L. J. S-gos «Viltis» Centro V-ba.

MAIRONIO PAMINĖJIMAS ATKELIAMAS

Nors Maironio mirties paminėjimas buvo numatytas suruošti birželio 28 d. (mirimo diena), bet kadangi mūsų choras neturėjo laiko pasiruošti, tai šis paminėjimas atkeliamas tolimesniam laikui.

Diena ir vieta bus paskelbta atskirai.

Nubaudė 50 metų kalėjimu

New Yorko Teismo Tribunolas birželio 18 d. nubaudė pilietį Charles Luciano 50 metų sunkių darbų kalėjimu už tai, kad organizavo New Yorko mieste «baltųjų vergių» prekybą. Teisme įrodyta kad Luciano į metus uždirbdavo 12 milijonų dolerių.

São Miguel yra darbu

Mums pranešama, kad São Miguel fabrike statyboj yra darbu. I valanda mokama, regis 1000. Iš S. Paulo į São Miguel tankiai vaikšto traukiniai.

DIDELI KARSCIAI ALIASKOJ

Iš S. Amerikos pranešama, kad Aliaaskoj birželio 18 d. praėjo didelė karštie banga. Pavėsy buvo karštie pasiekę net 37 laipsniai.

mokslininkai. Užtemimo metu buvo didelis lietus ir šalta.

ŠKOTIJOS LIETUVIAI

Iš Anglijos lietuvių kolonijos geriausia veikia Skotijos lietuviai. Ten jie yra susibūrę į atskiras draugijas bei sąjungas ir išlaiko savo organą „Išievių Draugas“.

Pastaruoju laiku ir jaunimas pradėjo smarkiai organizuotis lietuvių bendrosios darbinės pagrindais. Tiesa, šis organizavimas darbas prasidėjo jau nuo 1934 m. Lapkričio 11 d., kuomet kun. J. Gutausko pastangomis tapo įkurta Glasgove Lietuvių Jaunimo S-ga, tačiau šis jaunimo judėjimas buvo visai nežymus, bet jau šiandieną jis taip yra išsiplėtęs, kad jau ryžosi jaunimas išleisti ir savo organą „Mūsų Veidas“.

Tiesa, šis „Mūsų Veidas“ yra labai kuklus, taip kaip ir jaunimo užsiėmimai yra kuklūs: a) doroviškai tvirtintis, b) lietuviškumą gilinti ir c) laivinti visokeriopai savo gabumus, bet reikia tikėtis, kad ateityje šis kuklus darbas virstų į milžinišką jėgą ir visą kolonijos gyvenimą pajims ir savas rankas, o šis „Mūsų Veidas“ taps galingu organu.

Skotijos Lietuvių Jaunimo S-ga jau turi septynis skyrius ir veiklią Centro Valdybą, kurioje atsidaug dirba Jonas Bancevičius, Kun. J. Gutauskas, J. Steponauskas ir kit.

Skotijos lietuvių veikimas dar labiau padidės, nes š. m. balandžio 12 d. įsikūrė naują akademikų (inteligentų) draugija, kuri sau už tikslą pasistatė padėti lietuvių kolonijai.

Prie šios draugijos prisidėjo jau 21 inteligentas, jų tarpe keletą mokytojų, menininkų, muzikų, studentų ir kitų profesijų žmonių. Šioje draugijoje dalyvauja seni ir jauni.

Taigi mes matom, kad Skotijos lietuviai dirba sutartinai, vieni kitiems padėdami, todėl ir veikimas jų yra sėkmingas.

O, koks skirtumėlis tarp mūsų ir jų, tarp Brazilijos lietuvių ir Skotijos lietuvių! Pas juos vienybė, pas mus nesantaika!...

Bet reikia tikėtis, kad ir mes kuo met nors susitvarkysim. Dieve mums padėk, kad tas greičiau įvyktų!

Jums gi, Skotijos jaunime, linkime ir toliau sėkmingai dirbti savo užsibrėžtam darbe ir savo organą „Mūsų Veidas“ išvystyti į galingą ir periodinį žurnalą.

ST. P.

„Vilties“ 5 nr.

Jau pasirodė platinime lietuvių išievių jaunimo žurnalo „Vilties“ penktas numeris su įdomia parinktu turiniu ir gausiai iliustruotas.

Iš atskirų straipsnių pažymėtini: „Iguassú kriokliai“ P. Gs., „Apie aviaciją“ lak. St. Jurevičiaus, „Idealizmas ir jaunimas“ St. P. ir „apie vestuves senovėje“ Slekiū. Iš beletristikos: „Auksakasiai“, „Kas ten?“ „Nusikaltėliai“ ir kit. Be to yra daug įvairenybių, juokų ir kitokių margumynų. São Paulo lietuvių kronika irgi gausiai aprašyta.

Mūsų jaunimas turėtų tą savo žurnalą skaityti ir jį remti. Tai vienintelis žurnalas visoj Pietų Amerikoje, kurio galima tik pasidžiaugti.

Nuolatinis žurnalo skaitytojas.

Skelbkitės tik

„Šviesoje“

PASAULINĖS ŽINIOS

Orlaivių katastrofos

15 žmonių mirė

Telegrafas praneša, kad birželio 16 d. įvyko keturios orlaivių katastrofos. Vienas orlaivis netoli Sudamo krito iš aukštumos ir keturi keleiviai už

simušė. Kitas Australijoje irgi krito ir užsimušė du lakūnai. Italijoje krito orlaivis ir dingo du lakūnai. Didžiausia katastrofa buvo tai Norvegijoje. Ten orlaivis užlekė ant kalno ir sudužo. Keturi keleiviai ir trys lakūnai žuvo. Tad vieną dieną dingo 15 žmonių.

Dvi naujos valstybės

Birželio 16 d. įvykusiam Prancūzijos ministerių kabineto posėdyje buvo svarstoma Syrios ir Libano valstybių nepriklausomybės klausimas. Nutarta toms dviejoms valstybėms suteikti pilną laisvę savystoviai tvarkytis, kaip nepriklausomos valstybės, laikinai tik po priežiūra Prancūzijos komisaro.

Tokiu būdu pasaulio žemėlapyje dar atsiras dvi naujos savistovios valstybės. Jos iki šiam laikui priklausė Prancūzijai kolonijų teisėmis.

SUDEGĖ 20 MOTERŲ IR VAIKŲ

Indijoje, Madras mieste, birželio 16 d. viename kinematografe įvyko gaisras, kurio pasekmės yra baisios. 20

moterų ir vaikų sudegė visai, keliolika apdegė ir keli šimtai sunkiai sužeista. Gaisras įvyko dėl aparato priežasties.

Didelis sproginimas Estijoje

UZMUSTA 59 ASMENYS

Telegrafo pranešimu iš birželio 15 d., Taline, Estijos sostinėje, ginklų sandėlyje įvyko didelis sproginimas. Užmušta 59 asmenys, jų tarpe 9 karininkai ir 30 sunkiai sužeista. Visas sandėlis sunaikintas.

Kahynių valstybių ir Lietuvos vyriausybės pareiškė Estijos vyriausybei užuojautą.

Tautų Sąjungos posėdžiai

„Havas“ praneša, kad Tautų Sąjungos Tarybos posėdis įvyks birželio 26 d., o Tautų S-gos plenumo posėdis birželio 30 d.

Dienotvarkėje numatyta: 1. Abisinių—Italų klausimas. 2. Reino klausimas. Plenumo bus svarstoma dar sankcijų prieš Italiją klausimas.

Brazilijos Naujienos

SUIMTA KOMUNISTŲ GAUJA

Iš Maceio pranešama, kad Alagoas estadoje (Brazilijoje) birželio 16 d. policija suimė ginkluotą komunistų gaują, kuri ten varė plačią propagandą prieš federalinę vyriausybę. Šiai gaujai vadovavo komunistas ispanas Julio Gallego.

DAUG PRASIKALTIMŲ

Praeitą savaitę São Paulo atsižymėjo dideliais nusikaltimais; įvyko 8 žmogžudystės, 3 savižudystės ir daug įvairių apiplėšimų bei vagysčių.

NUSIZUDĖ DU SUIMTIEJI

Birželio 16 d. Atlanto vandenyne pasiskandino du suimtieji komunistai, kuriuos policija gabenė iš Florianopolis į Rio de Janeiro. Jie netoli Santos uosto šoko iš laivo „Itaquera“ ir vandenyne bangose dingo. Lavonai jų nesurasti.

PRODUKTAI PABRANGO

Rio de Janeiro mieste birželio 16 d. Prefektūros Kainų Komisija pakėlė kainas produktams kainas, būtent: ryžių kilogramui 100—200 reisų, bulvių — 200 reisų, cibuliams — 600 rei-

su ir svlėstui 700 reisų. Sumažino pupelių (fejžo) kainą 200 reisų ir carne secca 300 reisų.

ATLEIDO GUBERNATORIŲ

Atskiru prezidento Getulio Vargas dekretu tapo atleistas iš einamųjų pareigų Maranhão estado prezidentas — gubernatorius. I jo vietą laikinai tapo paskirtas Interventorius. Buvęs prezidentas traukiamas Teismo atsakomybėn.

UZDRAUS VISUS LOSIMUS

Birželio 17 d. Estados do Rio parlamento narių atskira grupė įnešė į seimą įstatymo projektą, kad būtų uždarytos visos lošimo įstaigos, visi klubai, įvairios loterijos ir „bišiai“. Tai pati grupė veda akciją ir Federalinio Seimo narių tarpe, kad toks įstatymas būtų įleistas visai Brazilijai. Sakoma, kad jau 60% visų narių tam projektui pritaria.

PAVOGĖ 86 DVIRACIUS

Birželio 17 d. São Paulo policija suimė senai ieškomą dviračių vagį Ovidio Frachetti, kuris buvo pavogęs net 86 dviračius. Jis tuos dviračius, paliktus savininkų gatvėse, vogdavo ir par-

Įdomi statistika

Ispanijos Seimo atstovas Gil Robles paskelbė statistiką, kiek žmonių nukentėjo kairiajam blokui laimėjus rinkimus. Sulig jo pranešimu, nuo vasario 16 d. sudeginta 160 bažnyčių ir konventų, apiplėšta 255 bažnyčios, užmušta 269 asmenys, sužalsta 1287 ir būta 253 streikai. Todėl seimo atstovas reikalauja, kad būtų suteikta visiems laisvė.

PUSANTRO MILIJONO KOLONISTŲ

Pranešimu iš Romos, Italijos Vyriausybė turi užregistruvus norinčių kolonizuotis Abisinijoje viso pusantro milijono žmonių. Duotas jau parėdymas vice-karaliui Abisinijoje, kad pirmoje eilėje duotų žemės kolonizacijos reikalams visiems kareiviams, kurie ten norės pasilikti; vėliau bus gabenami žmonės iš Italijos. Tokiu būdu Abisinija liks itališka.

NORI ATGAIVINTI MONARCHIJĄ

„United Press“ iš birželio 17 d. praneša, kad Italijos Mussolini sutiko su tuo, kad Austrijoje būtų atgaivinta Habsburgų dinastija. Tuo sutikimu einant Austrijos Vyriausybė pusistatė eiti prie to, kad greitai laiku būtų paskelbtas plebiscitas (žmonių atsiklausymas) ir kad naujas monarchas užimtų sostą.

TARNAITĖS STREIKUOJA

Iš Barcelonos (Ispanijoje) rašoma, kad ten visos tarnaitės pradėjo organizuotis ir mano greitai laiku paskelbti streiką prieš savo ponus — šeimininkus. Jos reikalauja 8 valandų darbo, sekma dienas švesti ir į metus vieną mėnesį atostogų. Paskelbusios streiką mano, kad niekas neatsiras jų vietos užimti. Streikuojančių tarnaitių vadai išsiuntė atsiankumą į kitas valstybes, kad ir ten tarnaitės savo teises gintų. O vėliau įvyks pasaulinis tarnaitių kongresas.

Nors juokinga, bet tikrai teisingai.

duodavo vienoj krautuvėj gatvėje Oriente 195 po 50, 60 ir daugiau milreisų. Dabar už tuos dviračius turės atsakyti teisme. Pirkėjas taip pat tapo suimtas. Surasta tik 45 dviračiai, kiti jau tapo perduoti kitiems.

MOKYKLU SUNACIONALIZAVIMAS

Rio de Janeiro spauda rašo, kad rengiamas įstatymo projektas sunacionalizuoti (sutautinti) visas kitataučių mokyklas visoj Brazilijoje, tai yra dėtomąją kalbą padaryti portugalų kalbą, o kitas kalbas, pav. lietuvių, tik kaippo svetimą kalbą 2 val. per savaitę.

Mokytojai bus skiriami Svetimo Ministerijos ar Mokslo Departamento. Kitos tautos tik galės pasiulyti kandidatus.

POI TINIAI KALINIAI SUKILŲ

„Estado de S. Paulo“ iš birželio 18 d. rašo, kad Rio de Janeiro buvo sukilę politiniai kaliniai. Jiems vadovavo karininkai Barata, Cascardo ir Cavalkanti. Bet laiku atvykus didesnei sargybai jie tapo numalšinti. Dabar sargyba tapo sustiprinta.

KONCERTAS VELTUI

Šiandien, birželio 20 d., 9 val. vak. Teatre municipal rengiamas didelis koncertas veltui visiems, kas tik jį norės eiti. Programoje bus išpildyta keletą dalykų žinomo brazilų kompozitoriaus Carlos Gomes.

Svietimo Centro Reikalai

Mūsų vietinėj spaudoj dažnai nusiskundžiama, kad lietuvių kolonija São Paulo savo gyvenime nedaro jokio progreso, kad šalia materialinio skurdo dideliais šuoliais eina pirmyn ir moralinis skurdas, kad mūsų jaunimas jau yra išėjęs iš savo tikrų gyvenimo vėžių, kad tėvai mažai kreipia dėmesio į savo vaikų auklėjimą, kad tautybė po biskį pradeda nykti ir t. t., ir kad inteligentija toli gražu ne savo vietoj — ji neina savo tiesioginių pareigų.

Labai teisingai nusiskundžiama. Nors São Paulo lietuvių kolonija, kuri skaito 10—15 tūkstančių narių, daugumo susideda iš darbininkų ir ūkininkų, bet ir inteligentinių pajėgų turi nemažai. Neskaitant jau mūsų oficialių įstaigų valdininkus ir tarnautojus, mokytojus bei kitus atskirų organizacijų veikėjus, yra ir šiaip daug būvusių studentų bei moksleivių, buvusių valdininkų ir tarnautojų ir kitų apsišvietusių ir išsilavinusių žmonių.

Bet ką mes matom? Tik maža tos inteligentijos dalis prisideda prie visuomeninio darbo, o kiti stovi nuosėliai. Bet ir tie, kurie dirba organizacijam darbe, irgi yra pakrykę, vieni kitą nepažįsta, nesueina, tarytum priešai būtų. Kas blogiausia, kad dar tarp savęs veda nuolatine kovą ne dėl konkurencijos, kurios mūsų organizacijų tarpe visai nėra, o dėl savo įsitikinimų ir idealogijos, bet dėl ambicijos ir asmeninių užgaidų, dažniausia dėl to, kad vadovaujamas asmeniniais reikalais. Kad tas yra teisybė, tai kiekvienas mato, kiekvienas jaučia ir apie tai rašoma kaip vienoj, taip ir kitoj spaudoje, bet konkrečių žygių jokių ne daroma ir ši nenormali padėtis tęsiasi ir toliau.

Ar ne laikas būtų ir šį dalyką sutvarkyti? Ar ne laikas būtų tuos visus kaltinimus, kuriuos vieni meta kitiems, jau mesai į šalį ir ištis konkrečius darbus?

Kad kultūros — švietimo darbas pas mus yra užmestas ir užmirštas, tai visi pripažįstam, bet ar tas taip turėtų būti? Ne, ir dar kartą ne! Todėl «pajuokinkim žemę, vyrail» Stokime neatidėliojant į tą darbą, kuris, be abejonės, atneš teigiamų vaisių.

Pirmiausia — reikia sukurti KULTŪROS — SVIETIMO CENTRAS.

Kokį jis turės vardą — nesvarbu, bet tik kad jis vienyty visas turimas kolonijoj inteligentines pajėgas, aptartų darbo būdus, nustatytų veikimo planą ir vykintų programą gyvenime. Tas Centras turėtų rūpintis tuo reikalu, kad mūsų tautiečiai pakliuvę čionai į visai svetimas jiems gyvenimo ir aplinkumos sąlygas, nepradėtų toli nuo gimtosios kalbos, nuo šventų savo tradicijų ir bendrai nuo viso to, kas yra sava, kas yra lietuviška. Tiesa, gal jėgos tų žmonių, įėjusių į Centrą ir norinčių dirbti tą suakų ir garbingą darbą, bus iš pradžių silpnos ir mažos, bet tai tik pradžia, o vėliau sustiprės ir veikimas padidės, reikia tik kad jo da lyviai savo ambicija mestų į šalį ir kad nebūtų taip: «Jei Jonas dalyvanja, tai aš negaliu dalyvauti». Prie to Centro turėtų prisidėti ir visos esamos sąjungos bei draugijos, be jokio pažirų skirtumo, by tik jos yra lietuviškos, kad jis galėtų kolonijos vardu kalbėti ir visai kolonijai atstovauti.

Girdėjomės, kad ir p. St. Remencius, laikinai ejuas konsulo pareigas, tuo dalyku yra susirūpinęs, kad žada net greitai laiku sukviesti platesnį tuo reikalu veikėjų pasitarimą. Dieve jam padėkl! Mes iš savo pusės tam pritarim ir šį svarbų reikalą paremsim. Tik reikia, kad nebūtų skirstoma į «mes» ir «jus», kad šis darbas būtų višų bendras darbas ir kad nebūtų einama tuo keliu, kokiu buvo kita iki šiol.

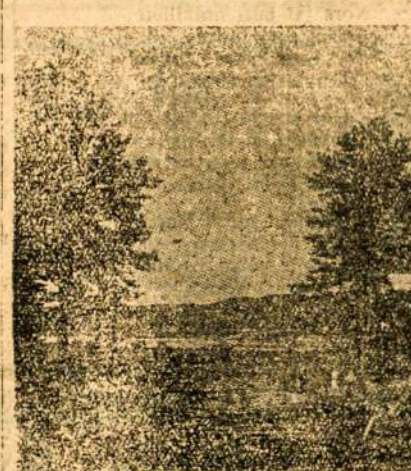
Tad turime pradėti jungtis į bendrą darbą, kad palaikyti lietuvių širdyse mūsų bočių prabočių išugdytas ir įkvėptas tradicijas, palaikyti lietuvių dvasioje lietuviškos ugnį, neleisti čia žūti tam, kas šimtmečiais jau yra iškovota mūsų lietuvių jėgomis.

Gerai būtų, kad ir kiti tuo klausimu išsitarų, o dar geriau, kad iš teorijos tuojau eiti ir prie praktikos.

ST. P.

Lietuvių kalbos gražumas

Prancūzų geografai Elisse Reclus savo veikalė «Nouvelle Geographie Universsette» (nauja pasaulie geografija) sako: „Jeigu visų tautų suvažiavime kiekvienos tautos vertybė būtų nustatoma iš jos kalbos grožybės, tai lietuviai savo kalbos gražumui turėtų Europos tautų tarpe pirmąją vietą.“

LIETUVOS VAIZDELIS.

Lietuviški kaimai Rusijoje

Rusijoje leidžiamas komunistų laikraštis lietuvių kalboje «Raudonasis Artojas» rašo, kad Sibire daug gyvena lietuvių, kurie esą susispletę į savo atskirus kaimus, kurių vardai yra tikrai lietuviški, kaip pavyzdžiui: Seduva, Baisogala, Ramava ir kit.

Nors atskirai tikrų lietuviškų mokyklų neturi, bet vaikus tėvai mokina skaityti ir rašyti lietuviškai iš išrašytų iš Lietuvos elementorių.

„Raudonasis Artojas“ piktinasi, kam lietuviai per didesnes šventes susirenka į vieną vietą ir gieda šventas giesmes. Lietuvio kunigo ir bažnyčios neturi.

Jaunimas nors ir yra pasidavęs rusų įtakai, bet savo tautybės nėra išsižadėjęs ir visi svajoja nors pamatyti Lietuvą.

Surado paslėptus ginklus

São Paulo politinė policija birželio 15 d. gatvėje Treze de Maio, 244, surado sandėly paslėptų ginklų: 27 šautuvus, 50 bombų, 8.000 šovinių ir daug kitokių medžiagų. Sandėlio savininkas Pieroni sūlmtas.

SKAITYDAMAS «SVIESA» ZINOSI VISKA

LIETUVIŲ YDOS

Lietuviai šalia savo gerų savybių turi ir daug ydų. Iš jų keletą čia pažymėsim.

C h a m i z m a s. Zinome iš Sv. Istorijos, kaip Chamas tyčiojosi iš savo netyčia pasigėręsio tėvo. Chamo dvasia — vyresnių ir kas savo negerbimas paprastai vadinama chamizmu. Prastas tas yra lietuvis, kuris peikia savo Lietuvą, kuris ją įvairiausiais žodžiais derkia, kuris visur ir visuomet ir net svetintaučių tarpe niekina ją, kas yra sava ir lietuviška, kaip žodžiais taip ir spaudoje. Čia neturim omeny sveiką kritiką apie politinį sutvarkymą, esantį režimą bei valdymo aparatą. Rinkta kritika yra reikalingas ir sveikas dalykas, bet koliojimas savų neleistinai žodžiais ir niekinimas bendrai Lietuvos yra tikras chamizmas. Tikram italui apie Italiją neišdrisk pasakyti blogą žodį, nes gali gauti už tai įkailį, taip pat ir vokiečiui. Brazilas, nors ir mato savo tėvynėje ką nors to kio negero, bet vis vien sako: «nossa terra». Tuo tarpu lietuviui blogai atsiliepti apie savo tėvynę tarytum yra vien tik «malonumas».

Tai pirmą mūsų stambioji yda.

Antra yda yra tai **PERKAMOJI MEILĖ**.

Dr. V. Kudirka sako, kad yra žmonių, kurie dėl girdaus valgio šaukėto išsižada savo idealų, jei jie kokius turi, kitais žodžiais kurie dirba ir «pasišvenčia» bei «turi meilę» prie to ar kito dalyko ar asmens tik už pinigą, reikiama ta meilė yra nupirka arba perkamoji. Šiandien jis «fėvrai» dirbs tau, rytoj už didesnę kainą dirbs kitam, o tavo į pragarą nustums, o po—ryt jau vėl kitam. Jie visomis šnervėmis uodžia, ką vėjas atpučia ir sulyg to dešat vienos ar kitos pasau ležiūros, krypties ar src-

vės žmonėms. Ar kam yra paslaptis tie žmonės, kurie per pastarus kelis metus perbėgo per keletą redakcijų ir organizacijų nuo pat kairiųjų iki pat dešiniųjų? Visuomenė ar organizacija jiems turėtų būti melžianąja karve. Ji jiems užtruksta, tai jie ją net su koja paspipiria.

Yra ir kitos rūšies žmonių, kurių «meilė» prie savo darbo tęsiasi tol, kol tas darbas yra surištas su asmenine jo garbe. Syki garbės jau nėra, tai ir meilės ner, arba vel pradės dirbti tik tada, kada jam garbė bus užtikrinta, reikiama jo meilė yra perkama.

Apie kitas ydas, būtent: apie ambiciją ir chameleonizmą pakalbėsim kitą kartą.

Dievo Kūno Šventė

São Paulo lietuvių kolonijoj Dievo Kūno šventė šiais metais buvo apvalkščiojama sulig lietuvišku papročiu. Kiekvieną dieną rytais savo bažnyčioj, 8 val. buvo laikomos Sv. Mišios su procesija vidury bažnyčios, o vakarais 7 v. Mišparai irgi su procesija.

Pati Dievo Kūno šventė įvyko Birželio 14 d. (sekmadienį). Į tas iškilnes susirinko beveik pilna bažnyčia žmonių, daugelis atvykusių net iš tolimesnių rajonų. Procesija buvo padaryta su pritaikintomis tai šventei maldomis prie sąrengtų prie bažnyčios altorių.

Gerą įspūdį padarė ir visa tatarke, kuri buvo išlaikyta tokia pat, kaip ir Lietuvoj.

Procesijoj buvo nešamos dvi vėliavos (jas nešė mūsų mergaitės baltai apsirengusios), ir mergaitės bėrė gėles. Tik trūko dar liktorių, altorių ir vėliavų vyrans nešti. Dar ir varpo nėra. Šiaip kiti reikmenys jau yra.

Bendrai Dievo Kūno šventė priminė mums mūsų tėvynę Lietuvą ir ten laikomas pamaldas.

Čia reikia pažymėti, kad mūsų kolonijos kapelionas kun. B. Sugintas nesigalėjo nei darbo nei triuso, kad tik tos pamaldos būtų kuoškilmingiausios, už ką lietuvių kolonija jam liks amžinai dėkinga.

Taip pat reikia pabrėžti nuo pelnus ir tų mūsų moterų, kurios nesigalėjo darbo, kad gražiai papuošti altorius ir prirengti altorielius, o taip pat paruošti ir antrą vėliavą, už ką te Dievas joms atlygina.

«Vilties» ir Villa Bellos jungtinis choras, p. J. Stankūno vedamas, irgi buvo savo aukštumoj. Ypatinai gerai išėjo Sv. Liudviko keturiais balsais sugiedotos Mišios.

Dabar nekantriai lauksim kitų tokių švenčių. Sakelė.

VYKSTAME Į TURGU.

Nauji kardinolai

Birželio 15 d. popiežius Pijus XI paskyrė du naujus kardinolus Mercati ir Tisserand. Taip pat paskyrė keletą naujų vyskupų ir arkivyskupų.

Dabartinio metu kardinolų sąstataus jau yra pilnas.

Lietuvos Vyskupas Bučys yra Romoje ir tvarko lietuvių katalikiškos spaudos parodę reikalus.

Manoma, kad jis Romoje pasiliks ilgesnį laiką.

PAIESKOJIMAS

Kas žino, kur gyvena čia São Paulo Pranas Girdijauskas (jis gyvena, rodos, Villa Mariana), prašome apie tai pranešti arba jį patį atsiliepti į rua Madre de Deus, 216 (Mookoj) Prokopienei aros «Sviesos» Redakcijai — rua Coronel Moraes, 338.

SKAITYK IR PLATINK «SVIESA»

Geriau juoktis negu verkti

Tėvas nubaudė savo sūnų su rykš e ir norėdamas nuraminti jį verkiantį, sako: Atmink, tas daro man tiek pat skausmo, kiek tu, kai aš turiu tave bausti, o gal ir daugiau.

Sūnus: Taip, bet ne toje pačioje vietoje.

— o o o —

Motina: Bet, Petrai, kai tu paklausai pono laiko ir jis pasako «Dešimta valanda», tu turi pasakyti «Labai ačiū tamsta!»

Petras: Taip mama, o ką sakyti, kai jis pasako «Pusė po dviejų?»

— o o o —

— Mano tėvas gali rašyti abiem rankom

— Ar tikrai?

— Taip, su rašomoja mašinėle.

— o o o —

— Kaip tamsta pažinai savo antrą vyrą?

— O, tai buvo nepaprastai roman tiška — jis užvažiojo ant mano pirmojo vyro 80 arklių jėgos automobilin.

— o o o —

Teisėjas: Tamstos aužius, panele? Liūdininkė: Aš neužsiginu — man 29-neri.

Teisėjas: Ir kiek mėnesių? Liūdininkė: Dvylika.

— o o o —

Mokytojas: Ko tu verki, Joneli? Jonelis: Tėvas išrado naują muilą ir kiekvieną kartą, kai pirkėjas ateina į krautuvę, aš esu prausiamas reklamos tikslams.

Motina (labai sumuštam sūnui): Ar aš tau nesakiau, skaičiuoti iki šimto prieš pradėdamas muštis?

Sūnus: — Taip, bet Džeko motina liepė jam skaičiuoti tik iki penkių.

— o o o —

— Kuo tu nori būti, kai užaugsi?

— Kuo yra tėvelis.

— Kuo yra tavo tėvelis?

— Bedarblis.

D Ė M E S I O !

Už 350000 į mėnesį Tamsta gali įsigyti gražius nuosavus namus ir taom pat teisę visos nuosavybės vertės pinigų sugražinimų. Kreiptis į turtų — statybos ir finansų kooperaciją. RUA BENJAMIN CONSTANT, 7-A. 3aukštās.

Gydo veltui

DAKTARAS CAMILLO HADDAD mums praneša, kad neturtingus ligonius, sergančius vidujinėmis, žarnų, odos ir venerinėmis ligomis, reumatizmu ir kitomis apžiuri dykai nuo 2 iki 3 val. po piet RUA BOA VISTA, 31, 4 aukštās (salės 2, 3, 4). Kas nori tuo patarnavimu pasinaudoti, gali kreiptis paskirtą valandą kasdien.

Užtenka parodyti gydytojui tik mūsų laikraščio numerį.

Sesucių takeliai

Mielos sesės Lietuvaitės, Kur einant šiandien — Aprašysiu čia, mergaites, Jūs žingsnį kiekvieną.

Nors ne visos jus, sesutės, Tais takeliais eina, Kuriuos man i šias eilutes Rašyti prisėina.

Bet daugumas yr merginų, Kurios be saramtos, Jos ir pačios nebeino Xuomi save statos.

Nebžinau kas i galvutes Joms visoms įlindo, Kad tautybę mūs sesutės Visur šmeidžia, mindo.

Net juokinga iš šalies Jas kalbant girdėti, Kad mūs sesė iš širdies Nor būt brazilietė!

Jeį kas tiesiai pasakytų, Kad ji lietuvaitė, Ji tam akis įdraskytų, Kaip pikčiausia katė.

Nors jai būti braziliete Labai ima noras, Bet braziliskai kalbėti Liežuvis per storas.

Gal atrodo tik tai tau, Kad kalbi teisingai — Klausyk, sese, aš sakau, Kad kalbi juokingai.

Ir brazilai gerai žino, Kad kalbi netiesa, Užtad jie visad vadina Tave «ungarėza»!

(Bus daugiau.)

Norėjo prigirdyt 60 ligonių

Pietų Kinijoje yra miestelis Hoh T'ong, turis 20.000 gyventojų. Tame miestely atsirado net 60 raupsais sergančių ligonių. Bijodami miestelio gyventojai nutarė juos nuskandint. Apie tą sužinojo misijonieriai. Jie nuvyko į tą miestelį, perkalbėjo gyventojus ir įs teigė raupsuotiesiems prieglaudą — ligoniną. Tuo buvo patenkinti ir ligonys ir gyventojai. Įgainui ligoninė išsiplėtė. Dabar ji talpina 300 ligonių.

Kiek Lietuvoje bažnyčių?

Dabar Kaune ir priemiesčiuose yra 21 katalikų bažnyčia ir koplyčia. Visoje Lietuvoje yra bažnyčių 530. Su koplyčiomis šis skaičius būtų dar didesnis.

Narsuolis

— A, sveikas gyvas, Juokuti! Jau rodos puse amžiaus kaip tavo mačiau. — Kariuomenėj buvau, brolau. — Zinau, zinau. Skaičiau laikrašty kad esi apdovanotas aukšto laipsnio kryžium, už narsumą. Užkagi tave taip apdovanojo? — Išgelbėjau gyvybę visam kariuonių pulkui. — Taip!! Kokiu būdu? — Nušoviau puiko virėją.

SKAITYDAMAS «SVIESA» ZINOSI VISKA.

LIETUVIAI KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis «Sviesa» yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiga yra jį visokeriopai remti teikiant jam įvairių žinelių ir užsiprenumeruojant netik sau, bet ir saviškiems, ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis «Sviesa» tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikrašty «Sviesa».

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA AKUŠERIJA
MOTERU, VIDUJINĖS, ZARNU IR ODOS LIGOS

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagalba
Ligonius apžiuri dykai nuo 2 iki 3 v.
Konsultatorija: Rua Boa Vista, 31. (Rūmai Sul America)
4 aukštās, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300
Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

Vaistinė

PASSERINI
Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.
Rua Dr. Silva Pinto, 263
[BOM RETIRO]
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

„Sviesa“

Gaunama šios vietose:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retiro — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinė [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas «Sviesos» įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat «Sviesos» Redakcijoje — rua Coronel Moraes, 338.

VILLA ZELINA

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo.

PIGIAUSI MĖNESINIAI MOKĖJIMAI

Suteikiame statybai medžiagą.

RASTINĖS:

Centraline: Praca Antonio Prado, 3 sobrado
Tel. 2-5023. Vietoje: Avenida Zelina, 33 pas Carlos Korkiška ir centralinė agenturoje prie pat bažnyčios — largo Villa Zelina.
Reikalingi agentai, kreiptis Centralinen raštinen.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASKVOS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Ephi-
genia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokiadieniai nuo 3 iki 9
val. vak., Sekmadieniai 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir
psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI-
NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų
ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDECINIŠKAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniai 10—12.

D-ras Povilas Ličciardi

Santa Casa gydytojas - operatorius

MEDICINA IR CHIRURGIJA SUAUGUSIEMS IR VAIKAMS

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų

Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERŲ LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos.

Priėmimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v.

Vyksta pašauktas į namus kiekvienu momentu —

DIENA ir NAKTI.

PRIĖMIMO VIETA: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retire)

Telef. 5-4175. — São Paulo.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniai 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto]

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir
pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

R a s t i n ė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

L I E T U V I A I ! Visi kai vienas skaitykite "S V I E S A"

Jeit norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svar-
besni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazi-
lijoj ir kituose kraštuose, jeit norite kas sąvalte turėti įdomių
pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokitės ir skaitykit
"S v i e s a".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvio išeivio drau-
gas ir tarėjas.

"Sviesa" gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie
vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazili-
jos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

"Sviesa" lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia
visus blogus apsiireiškimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai
išelna.

"SVIESOS" PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj:
metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000,
pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes, 338.

P a s t a b a: Iš provincijos pinigų siųsti Redaktoriaus vardu.

SVARBU IR NAUDINGA KIEKVIENAM

Assistencía Bandeirantes

Išrūpina savo nariams ir jų šeimoms:

CHAMADOS, PASAZUS, CARTAS de IDENTIDADE ir PILIETYBĖS
dokumentus teisėtai, skubiai ir su 30% nuolaidos nuo bendrų kainų.
UZSIRASYTI I NARIUS galima kiekvieną dieną. Istorijimo mokestis 5\$,
ir mėnesinis mokėstis 5\$. Platesnes informacijas teikiame darbo valan-
domis nuo 8 iki 11½ val. ryto.

PRAÇA DA SÊ, 50, 3 AUKS., SALĖ 21 LAISKAMS — Caixa postal.
3522, SÃO PAULO.

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak.

Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 189 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

Už skelbimų turini Redakcija neatsako.

Paieškojimai

Kas nori surasti savo giminių bei
pajstamų kitose valstybėse, tas gali
kreiptis į DULR K a u n e, Nepri-
klausomybės aikštė nr. 3, o jie šį pa-
ieškojimą paskelbs tos valstybės lietu-
viškoj spaudoje ir atsakymas bus pra-
neštas.

D U L R turi susinešimą su vi-
sa pasauline lietuviška spauda.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeitūros na-
mų statyti tam, kas pirkė sklypą Vi-
la Zelinoje. Dėl sąlygų kreipkitės pas
Karlos Korkišką, Av. Zelina
33, Villa Zelina.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“

įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srity. Specialybė pa-
didinime, o taip pat su dažais.
Darbas greitas ir sąžiningas ir
pigus. Vyksta į namus foto-
grafijų reikalais. Daro iš foto-
grafijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Įsisteigė vakariniai Susirinkimas neivyko kursai

Prie Bom Retiro lietuvių pradžios mokyklos birželio 17 d. įsisteigė vakariniai kursai, į kuriuos jau užsirašė 26 kursantai. Pamokos eis du kartus savaitę: antradieniais ir penktadieniais nuo 7³⁰ iki 10 val. vakaro. Bus dėstoma lietuvių kalba (rašymas ir skaitymas), istorija, geografija, matematika, portugalų kalba ir kiti dalykai. Kursų vedėju yra Bom Retiro lietuvių mokyklos mokytojas p. S. Bakšys. Jo padėjėju «Sviesos» redaktorius St. Puišys. Portugalų kalbą dėstys tos pačios mokyklos p-lė mokytoja.

Atleistas p. Korsakas

São Paulo Lietuvos Konsulas p. Gaučys atskiru raštu iš birželio 6 d. atleido iš einamųjų pareigų mokytoją Povilą Korsaką. Laikinais, kol atvyks naujas mokytojas iš Lietuvos, jo vietą užims p. S. Bakšys, Bom Retiro lietuvių mokyklos vedėjas.

Liko tik 7 kontai

Už São Paulo lietuvių Sv. Juozapo bažnyčios statybą birželio 16 d. sumokėta inžinieriui Botelho dar vienas kontas. Liko tik išmokėti septyni kontai.

Po bliskų sutartis bus išpildyta pilnai.

Gegužynė pavyko

Birželio 14 d. «Vilties» S-gos Villa Bellos skyrius turėjo sėkmingą gegužynę, kuri visais atžvilgiais pasisekė gerai. Publikos buvo apšėdė. Ir pelno irgi šiek tiek pasiliko.

“CASA PARDELLA”

Quinta da Paineira--R. Onze 207 (VILLA PRUDENTE)

Vietos gyventojų patogumui atidariau krautuvę įvairios medžiagos, gatavų rubų, marškinių, baltinių, kelnų antklodžių ir visokių kitų dalykų, reikalingų šeimoms ir namams. Kainos pigesnės, negu pačiaus mieste.

Pirkdami pas mane padarysite ekonomiją.

Tik neužmirškite mano adresą — rua Onze, 207. Quinta da Paineira Su pagarba J. PARDELLA.

NOVA VILLA ALPINA

Nuosavybė Dr. Vincente Giaccaglino S. Paulo miesto rajone, PRIE SÃO CAETANO GELEZ. STOTIES [S. P. R.] Duodame statybai medžiagą ilgalaikiam išsimokėjimui. Naujoji Villa Alpina turi greitą ir patogų susisiekimą su žymiausias pramonės rajonais: Lapa, Agua Branca, Barra Funda, Braz, Mooca, Ypiranga ir São Caetano. Žemės sklypai išsinokėjimui nuo 30\$000 į mėn. Informacijos vietoj, raštinėje, kiekvieną dieną, neišskiriant ir sekmadienių.

Sektinas pavyzdys

S. Amerikos spauda, iškeldama viešumon žydų veiksmą solidarumo atžvilgiu, rašo, kad ir mes lietuviai privaleitume jų keliais eiti ir tuomet irgi gautume tokių pat vaisių, kaip ir jie.

Kalbamas žydų veikimas atrodo taip. 1929 metais žydų centras New Yorke sumanė pastatyti miesto centre didelius namus, kuriuose tilptų jų mokyklos, prieglauda, ligoninė, būtų salė pasilinksminimams, teatras ir t. t. Bet iš kur tam tikslui paimti pinigų? Kadangi tikslas prakilnus ir manydami, kad visi žydai tam pritaris, nutarė apdėti privalomum mokesčių visus žydus, senus ir jaunus ir net vaikus po 10 centų į mėnesį. Išrinko specialų komitetą, į kurį įėjo po vieną nuo kiekvienos organizacijos, paskyrė išdinininką — pinigų rinkėją, kuriam nustatė mėnesinę algą (iš jo paimė garantiją numatytų sumų) ir pradėjo darbą. Šis rinkimo darbas tęsėsi 5 metus ir štai 1935 metų pabaigoje New Yorke geriausioje vietoj pradėjo statyti didelius šešių gyvenamųjų namų, kurie šiais metais bus galutinai įrengti. Tie namai bus visų žydų nuosavybė. Nors mokėjo tik po 10 centų, bet centas prie cento ir susidarė milžiniška suma, ir tikslas tapo

atsiektas.

Ar negražus pavyzdys? Ar negalėtume ir mes lietuviai panašiai pasielgti? Sakysime, São Paulo mieste yra viso 10 tūkstančių lietuvių. Jei kiekvienas mokėtų į mėnesį, sakysime, po 200 reisų, tai gautume jau mėnesiniai net 2 kontų (vaikai, žinoma, negal mokėti, bet užtat kiti mokėtų po daugiau; atsirastų ir tokių, kurie mokėtų ir po 1—2 millr.). Į metus jau turėtume 24 kontus. Kad tuos pinigus apsaugoti reikėtų nustatyti rinkėjui griežtas sąlygas ir t. t. Bet mes taip, kaip žydai nepadarysime, nes pas mus sau-

taikos ir solidarumo nėra. Antrą vertus pas mus didelis pavydumas išsiplėtęs: jei vieni ką nors pradeda dirbti, tai kiti jiems kojas kaisioja, kad tas darbas pasisekimo neturėtų; prie to dar didelė ambicija ir fanatizmas viešpatauja: «kaip aš prie to darbo prisidėsiu, jei ten mano didžiausias priešas dalyvauja», taip sako kai kurie mūsų veikėjai.

Taigi, nors žydų pavyzdys mums yra sektinas, bet visai nėra vilties, kad pas mus taip įvyktų. O gal kartais ir mes susiprasim?! Dieve, duok, kad taip būtų. S—LÉ.

„Rerum Novarum“ paminėjimas

Liepos 5 d. (sekmadienį) tuojau po pamaldų šv. Antano do Pary bažnyčios salėje įvyksta žinomos enciklikos (aplinkraščio) «Rerum Novarum» 45 metų sukakties paminėjimas.

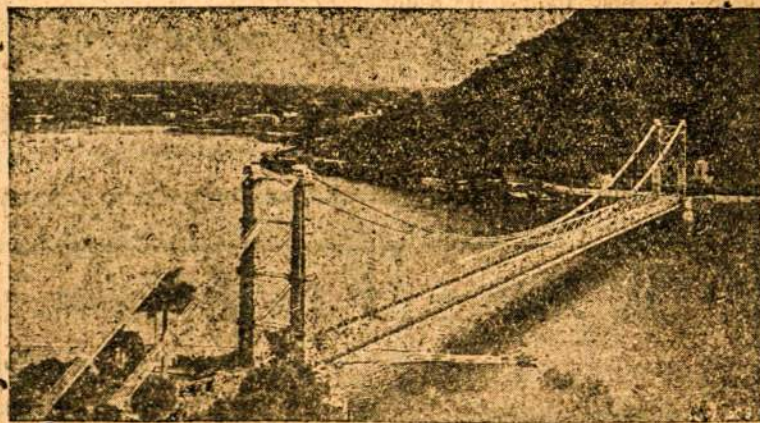
Paskaita skaitys kolonijos kapelionas kun. B. Sugintas.

Jau sukako metai

Birželio 22 d. sukanka vieneri metai, kai São Paulo buvo išleistas laikraštis vardu «Giedras». Jo gyvavimas buvo trumpas, išėjo vos tik trys numeriai, bet, nežiūrint to, savo darbą atliko: nušvietė visiems stovį tikroje šviesoje ir parodė visiems buvusios kolonijos nesantaikos tikrą keltinį.

Susitarė dėl vakarėlių

«Vilties» Bom Retiro skyrius Valdyba, kaip teko sužinoti, susitarė su «Lithuanijos» skyriaus valdyta vakarėlių rengimo reikalui. Vakarėniai — pasilinksminimai bus pradėta rengti nuo Liepos mėnesio pradžios.

Tiltas Santose.

Lietuvos menininkai Argentinoj

Iš spaudos jau žinome, kad Buenos Aires mieste gastrolinoje Lietuvos artistai — Kipras Petrauskas, Petras Oleka, Jonuškaitė, Nagrodiskis ir J. Mažeika. Jiems atvykus spaudoje pasirodė žinių, kad būk tai jie bus vadinami rusais, kad dėl to Lietuvai nebūsią jokios garbės ir t. t. Dargi net vienas São Paulo lietuvių laikraštis savo skiltyse reiškė tuo reikalu savo pasipiktinimą.

Tuo tarpu išėjo visai kitaip. Štai «Arg. Liet. Balsas» iš birželio 11 d. rašo, kad mūsų artistai vietinėj spaudoj

ne tik kad yra vadinami lietuviais, bet dargi pažymima, kad jie esą atvykę iš Lietuvos Valstybinės operos. Kalpo įrodymą «A. L. B.» cituoja «La Prensa», «Noticias Graficas», «La Razon» ir kitus.

Tad iš to matome, kad mūsų artistai ten Argentinoj nėra skaitomi rusais.

Pusibaigus gastrolėms Argentinoj jie žada atvykti ir į Braziliją.

SKAITYDAMAS «SVIESA»
ZINOSI VISKA.